

Typ	EU-medel/Investeringar för tillväxt och sysselsättning/Övre Norrland/4 Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer
Sparad	2017-08-24
Mottagare	Tillväxtverket

1. Uppgifter om projektet

1.1 Projektets namn	Fossilfria transporter i norr - AC
1.2 Datum för projektstart	2018-01-01
1.3 Datum för projektavslut	2021-04-30

1.4 Län och kommuner som omfattas av projektets verksamhet				
Västerbotten				
Bjurholm	Dorotea	Lycksele	Malå	Nordmaling
Norsjö	Robertsfors	Skellefteå	Sorsele	Storuman
Umeå	Vilhelmina	Vindeln	Vännäs	Åsele

1.5 Typ av projekt	Samverkansprojekt
1.6 Har projekt sökt finansiering ur minst två programområden?	Nej
1.7 Sammanfattande projektbeskrivning	

Västerbotten ska nå det nationella målet om en fossiloberoende fordonsflotta med stöd av detta projekt, vars mål är att ha etablerat förutsättningar i länets samtliga kommuner att strategiskt leda, och utifrån sina mandat genomföra, omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta, i kommunernas geografiska områden och länet som helhet. Projektets mål nås genom kapacitetsstärkande insatser och samverkan i och mellan länets samtliga kommuner, såsom utveckling av statistik- och planeringsverktyg, framtagande av mål och handlingsplaner i alla kommuner, utredning av finansieringskanaler för handlingsplanernas genomförande samt tillskott av strategisk personal under projektperioden. Näringslivets förutsättningar inkluderas genom genomförd förstudie samt genom deltagande i samråd under projektperioden samt deltagande i referensgrupp. Projektet förväntas leda till stärkt strategisk kapacitet i kommunerna och genom genomförande av identifierade åtgärder i handlingsplanen till en stärkt bioekonomi i linje med nyindustrialiseringsstrategin i regionen, samt kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser från vägtransporter. Samverkan mellan näringsliv, kommuner och regionala aktörer väntas stärkas, bidra till systemsyn och genom etablerat strategiskt arbete leda till att Västerbotten år 2030 nått målet om en fossiloberoende fordonsflotta.

2. Uppgifter om sökande

2.1 Organisationsnummer	202100-2460
2.2 Organisationsnamn	Länsstyrelsen Västerbotten
2.3 Juridisk form	Statliga myndigheter
2.4 Organisationens postadress	Länsstyrelsen Västerbotten 901 86 Umeå
2.5 Organisationens postnummer	901 86
2.6 Organisationens postort	Umeå
2.7 Arbetsställesnummer	1908-1231
2.8 Arbetsställesnamn	Länsstyrelsen Västerbotten
2.9 Besöksadress	Storgatan 71 B

2.10 Postnummer	901 86
2.11 Postort	Umeå
2.12 Är organisationen momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?	Ja
2.13 Omfattas er organisation av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?	Ja
2.14 Eventuellt beviljat stöd utbetalas till ert Ange nummer för valt betalningssätt	Bankkontonummer 12810108390
2.15 Kontaktperson	5
Namn	Elin Söderberg
Telefon	010-2254532
E-post	elin.soderberg@lansstyrelsen.se
2.16 Projektledare	2
Namn	Elin Söderberg
Telefon	010-2254532
E-post	elin.soderberg@lansstyrelsen.se
2.17 Ekonomi	3
Namn	Linda Ågren
Telefon	010-225 42 16
E-post	linda.agren@lansstyrelsen.se

3. Samverkansparter

Rad	1
3.1 Organisationsnummer	556664159-2
3.2 Samverkanspart	BioFuel Region BFR AB
3.3 Juridisk form	Övriga aktiebolag
3.4 Organisationens postadress	Storgatan 35
3.5 Organisationens postnummer	903 25
3.6 Organisationens postort	Umeå
3.7 Är samverkansparten momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?	Ja
3.8 Omfattas Samverkansparten av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?	Nej
3.9 Arbetsställesnummer	4297-2513
3.10 Arbetsställesnamn	BioFuel Region BFR AB
3.11 Kontaktperson	5
Namn	Anna Säfvestad Albinsson
Telefon	070-6150505
E-post	anna.albinsson@biofuelregion.se
3.12 Projektledare	2
Namn	Anna Säfvestad Albinsson
Telefon	070-6150505

E-post	anna.albinsson@biofuelregion.se
3.13 Ekonomi	3
Namn	Arne Smedberg
Telefon	070-8174230
E-post	arne.smedberg@biofuelregion.se

Rad	2
3.1 Organisationsnummer	556595-9151
3.2 Samverkanspart	Energikontor Norr AB
3.3 Juridisk form	Övriga aktiebolag
3.4 Organisationens postadress	Kungsgatan 46
3.5 Organisationens postnummer	972 41
3.6 Organisationens postort	Luleå
3.7 Är samverkansparten momsredovisningsskyldig för projektets verksamhet?	Ja
3.8 Omfattas Samverkansparten av Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller annan upphandlingslagstiftning, t.ex. LUF?	Ja
3.9 Arbetsställennummer	3982-4156
3.10 Arbetsställenamn	Energikontor Norr
3.11 Kontaktperson	5
Namn	Katarina Delsing
Telefon	070-1842260
E-post	katarina@energikontornorr.se
3.12 Projektledare	2
Namn	Kjell Skogsberg
Telefon	070-1809991
E-post	Kjell@energikontornorr.se
3.13 Ekonomi	3
Namn	Monica Sandberg
Telefon	0920-200260
E-post	Monica@energikontornorr.se

4. Bakgrund och omvärld

4.1 Bakgrund

I Västerbotten används stora mängder energi för transporter. 2013 användes 2 653 639 MWh olja, 250 546 MWh biodrivmedel och 9 157 MWh biogas enbart för transporter i länet.

För att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta krävs att minst 70% av oljan effektiviseras bort eller ersätts med förnybara drivmedel innan år 2030. Ett mål i linje med Parisavtalet, Agenda 2030, samt Sveriges mål om att vara ett av världens första fossilfria välfärdsländer och nå noll nettoutsläpp av växthusgaser 2045. För att detta ska kunna genomföras krävs ytterligare insatser i länet.

Majoriteten av länets kommuner saknar resurser att strategiskt arbeta med dessa frågor. Dessutom saknas data för beslutsunderlag och uppföljning av olika drivmedel. Samtidigt ökar förväntningarna på kommunerna för klimatsmart och energieffektiv samhällsplanering. Vägtransporter styrs i stor utsträckning av den lokala och regionala samhällsplaneringen. Placeringen av ladd- och tankstationer för förnybara drivmedel påverkas också kraftigt av kommunala beslut.

Bristande kompetens och resurser hos kommunerna gör också att de idag har svårt att tillvarata initiativ från nationell nivå, som stöden från Klimatklivet och Stadsmiljöavtalet.

Då statistik och underlag saknas och kompetensen ofta är låg leder detta till en stor risk att man fokuserar på ett drivmedel åt gången, som det som ska lösa alla problem, istället för att kunna se hela paletten av drivmedel och välja rätt lösning till rätt plats.

Regionala aktörer som har möjlighet att leverera lösningar för omställningen till fossiloberoende transportsektor saknar idag ett regionalt ledarskap med systemsyn. Åkerier och transportintensiva verksamheter efterfrågar tillgång till förnybara drivmedel. De upplever även att insatser som görs är kortsiktiga samtidigt som de verkar i branscher med små marginaler, vilket försvårar deras omställningsarbete.

Aktörer inom den offentliga samhällsplaneringen, såsom regionens länstransportplan och kommunernas översiktsplaner, arbetar ofta i stuprör och efterfrågar bättre samverkan och samplanering.

De insatser som hittills gjorts har ofta varit bra, men då vi saknar likvärdig data, uppföljning och målformulering hos samtliga kommuner så har det varit svårt att utvärdera huruvida vi är på väg mot att nå det nationella målet om fossiloberoende fordonsflotta.

Projektet möter dessa utmaningar genom att tillhandahålla klimatstrategisk kompetens till kommunerna, ta fram statistik, utveckla ett planeringsverktyg och organisera samverkan mellan samhällsplanerare, näringsliv och intressenter.

Transportsektorn är mansdominerad bransch. Medan samhällsplanerare har en relativt jämn könsfördelning. Klimatförändringen påverkar män och kvinnor likvärdigt, medan kvinnor är mer benägna att försöka begränsa klimatpåverkan från de egna transporter. Samhällsplanerare har vana att arbeta med tillgänglighet och ickediskriminering. Hos andra aktörer inom projektområdet är statusen varierande. Det finns stor medvetenhet om miljöfrågor hos samhällsplanerare och transportsektorn men man har en stor utmaning att nå målen på området, som miljömålen Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö pga. buller och Frisk luft pga. kvävedioxidutsläpp.

Länsstyrelsen har i uppdrag av regeringen att "med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan". Det är därmed naturligt för Länsstyrelsen att initiera och leda detta projekt, aktiviteterna under projektets genomförande ligger dock inte inom ramen för ordinarie verksamhet. Såväl Länsstyrelsen som samverkansparterna kommer att särskilja den ekonomiska redovisningen för projektet.

Länsstyrelsen har förankrat projektet i den egna organisationen genom bla. chefsrådet, företag och organisationer i regionen och hos nationella intressenter. Enskilda möten har hållits med länets femton kommuner, samtliga har uttryckt intresse för projektet.

4.2 Omvärld och samverkan

Länsstyrelsen har genomfört en förstudie, Sammanställning av undersökning Fossilfria fordonsflotta norra Sverige, med djupintervjuer av åkerier, fordonsförsäljare, transportköpare och drivmedelsdistributörer (se Bilaga).

Policyutveckling på området har beaktats. Energimyndigheten har tillsammans med Boverket, Naturvårdsverket, Trafikanalys, Trafikverket och Transportstyrelsen tagit fram en strategi för fossilfria transporter. Länsstyrelsen Västerbotten har deltagit i Energimyndighetens dialogkonferens för en fossilfri transportsektor har kontakt med Energimyndigheten för att projektet ska harmonisera med det nationella arbetet.

Det genomförs insatser för att minska utsläppen från transportsektorn och tillgängliggöra förnybara drivmedel i länet. Skellefteå Kraft, Umeå energi, Fortum och projektet Stolpe in för stad och land (SiSL) bygger ut ladd-infrastrukturen med medel från Klimatklivet och ERUF. BioFuel Region främjar biogasproduktion genom Biogas Norr och projektet BioGac. Vännäs kommun och lantbrukare i Vännäs och Umeå arbetar för att få till en gödselbaserad biogasanläggning. Det finns lokala entreprenörer som verkar för vätgasproduktion. Umeå kommun arbetar med projekten Rugdised och Den koldioxidsnåla platsen och Region Västerbotten genomför förstudien Hållbart arbets- och tjänsteresande. Skellefteå kommun har effektiviserat sin förbehandling av matavfall och kan på så sätt öka produktionen av biogas. Energikontor Norr är samordnare för Borgmästaravtalet och har tagit fram statistikverktyget energiluppen.se. Erfarenheter från ovan nämnda projekt tas tillvara dels genom att både Energikontor Norr och BioFuel Region är samverkanspartner i projektet och dels genom att kommunerna i länet deltar i projektet.

Detta projekt kompletterar insatserna genom att tillhandahålla systemsyn, regionalt ledarskap och den yttre strukturerande ramen för alla små och stora aktiviteter, vilket aktörer som genomför denna typ av projekt har uttryckligen efterfrågat. Detta projekt har således stor potential att strukturera, accelerera och kvantifiera insatser som sammantaget leder till att vi når målet om en fossiloberoende fordonsflotta i Västerbotten.

Detta projekt är unikt. Flera Länsstyrelser har projekt rörande transporter men då rörande kommunkoncerners egna fordon. 2030-sekretariatet har följt utsläpp från fordon per kommun, men inte fördelat på fordons typer och utan verktyg att ta fram scenarier. SCB, Trafikverket eller Energimyndigheterna har inte heller några uppdrag att ta fram denna typ av data eller verktyg. Projektet kommer dra nytta av dessa aktörers arbete genom att de involveras i projektet som deltagare på samråd, som ledamöter i referensgrupp och/eller som bollplank till projektledningen.

Vid kommunträffar våren 2016 framkom att kommunerna är medvetna om behovet av att ställa om transporter samt att 13 av 15 kommuner saknar en tjänstepersoner med frågan på sitt bord. Flera kommuner bad Länsstyrelsen bistå med samordning så att kommunerna kunde dela på klimatstrategitjänster.

Tjänstepersoner vittnar om att insamling och bearbetning av statistik om transporter, klimat och energi för att kunna ta fram beslutsunderlag till politiker är ett stort arbete och att detta måste tillhandahållas kommuner för att de ska kunna arbeta proaktivt. Efter att projektupplägget utvecklats har enskilda möten hållits med länets kommuner igen, med ett genomgående positivt mottagande.

I kommunikationsstrategin ingår att ta fram rutiner för att säkerställa synligheten av EU-finansiering. Allt material som framställs för att informera om och/eller marknadsföra projektets verksamhet kommer att använda logotypen för Europeiska regionala utvecklingsfonden. Allt material utformas enligt kraven som anges av Tillväxtverket på följande sida: <https://eu.tillvaxtverket.se/vara-tjanster/guider-och-vagledning/handbok-for-eu-projekt/genomfora/krav-att-folja-for-eu-projekt/informationsansvar.html>. Läs mer under Kommunikation.

4.3 Koppling till det regionala näringslivet

Länsstyrelsen har genomfört en förstudie Undersökning fossilfri fordonsflotta norra Sverige med djupintervjuer av åkerier, fordonsförsäljare, upphandlare, transportköpare, drivmedelsdistributörer och energibolag. Av resultatet framgår att åkerierna vill köra mer förnybart men har att förhålla sig till den infrastruktur och distributionssystem som finns på plats. Företagen ser att offentlig upphandling av både transporttjänster och fordon skulle kunna bidra till omställningen. Energibolag och drivmedelsdistributörer efterfrågar mer systemsyn och resurssamordning på regional och nationell nivå samt en vidareutvecklad sammankoppling av strategier, handlingsplaner och ansvarsområden på kommunal och regional nivå. Länsstyrelsen arbetar för närvarande i ett annat projekt lett av Energimyndigheten där vi koordinerar ett energieffektiviseringsnätverk för små och medelstora företag. Flera av dessa företag köper transporter för 7-10 miljoner kr per år. Detta motsvarar diesel för ca 3 miljoner kr per år/företag. Flera av företagen är intresserade av att effektivisera och minska växthusgasutsläppen från de transporttjänster de köper. Idag finns det mycket små förutsättningarna för företagen att göra detta, men i och med att det strategiska arbetet för uppbyggnad av en fossilfri transportinfrastruktur blir systematiserat och forum för samverkan gör kontaktvägarna kortare, så kommer förutsättningarna även för små- och medelstora företag som transportköpare att komma på plats.

Näringslivet, innovatörer och entreprenörer i norra Sverige ligger i startgroparna för att leverera lösningar som bidrar till omställningen inom transportsektorn. Detta projekt skulle möjliggöra en arena som potentiellt kan få denna typ av företag att växa både i antal och i omfattning. Genom att projektet ger kommunerna bättre förutsättningar att planera och verka för en omställning inom transportsektorn, så kommer projektet indirekt också möjliggör för både små och stora företag att göra en omställning för sina transporter. Projektet innebär därigenom både nya affärsmöjligheter för länets näringsliv och bättre möjligheter för länets näringsliv att gå före i omställningen.

Under utvecklingen av projektet har det regionala näringslivet dels involveras genom förstudien och dels genom separata möten där projektupplägget diskuterats och utvecklats utifrån näringslivets inspel. Näringslivet involveras i projektets olika faser, dels genom att delta i referensgruppen dels genom att delge sina kunskaper och expertis transportarbete, inköp och investeringar under bland annat workshops och seminarier. Dels för att skapa samverkan mellan planeringen av vägtransporter, utförandet av vägtransporter och produktion och distribution av förnybara drivmedel. Inom dessa områden finns det i många fall ömsesidiga beroenden. Och dels för att inom ramen för projektet för näringslivet synliggöra möjligheter till tillväxt inom produktion och distribution av förnybara drivmedel.

Aktörer aktuella för att sitta i referensgruppen är följande organisationer, vilka alla varit involverade i planeringen av projektet: 2030-sekretariatet/Fores, Skellefteå Kraft, Umeå Energi, Skelleftebränslen, Preem, Region Västerbotten, Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS), Sveriges Åkeriföretag Norr, Länstrafiken, Energimyndigheten, Trafikverket, Naturvårdsverket, VTI, Små- och medelstora företag som deltar i projektet Nätverk för energieffektivisering (EENet), Umeåregionen, Föreningen Blå vägen E12 och Closer.

4.4 EU's strategi för Östersjöregionen

De långa avstånden och norra Europas specifika geografi gör att effektiva och robusta transportlösningar är av största vikt för att behålla konkurrenskraft och en inre marknad i Europa.

Förbättring av möjligheterna till en fossilfri fordonsflotta ligger i linje med målen, policy-områden och horisontella kriterier i Östersjöstrategin såsom de uttrycks i den senaste versionen European Union Strategy for the Baltic Sea Region ACTION PLAN {COM(2009) 248} (2015):

1. Objective "Connect the Region" and subobjectives: "Good transport conditions", "Reliable energy market" and "Connecting people in the region"
2. Policy action "Transport - Improving internal and external transport links"
3. Horizontal action "Climate"

Strategi och handlingsplan för att ställa om till en fossilfri fordonsflotta i Västerbotten och andra glesbefolkade län främjar kontakt mellan "remote areas" och resten av EU, dvs att koppla samman landsbygd med stad. Utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar minskar när fossila drivmedel ersätts med förnybara. Dessutom ökar energieffektiviteten i transportsystemet när eldrivna transporter ökar. Ett strategiskt arbete som främjar tillgängligheten av förnybara drivmedel och effektiva mobilitets- och transportlösningar ökar tillgänglighet och robusthet i infrastrukturen på en regional nivå vilket skapar trygghet hos både medborgare och transportsektorn.

Östersjöstrategin är en övergripande strategi som återspeglas i nationella strategier och regelverk. Vad gäller avsnittet "Connecting the region" så syns detta i de svenska transportpolitiska målen och på regional nivå i den regionala transportplanen. Omställning till fossilfri fordonsflotta ligger helt i linje med både nationella och regionala transportpolitiska mål. De nationella transportpolitiska målen är uppdelade i funktionsmål och hänsynsmål. Inom det hänsynsmålet finns mål om miljövänligare transporter och fler resande med miljövänliga transporter och fossilfria transporter bidrar till uppfyllandet av detta mål. En tydlig handlingsplan möjliggör bättre infrastruktur för tankning/laddning, produktion av biodrivmedel och därmed fler fordon som drivs fossilfritt, och bidrar till uppfyllandet av funktionsmålet, inom framförallt följande delar:

- Medborgarnas resor förbättras genom ökad tillförlitlighet, trygghet och bekvämlighet. (Objective Connect the region)

- Tillgängligheten förbättras inom och mellan regioner samt mellan Sverige och andra länder.

Förutsättningarna för att välja fossilfria fordon vid inköp, leasing, bilpooler eller hyrbil förbättras. (Policy area Transport & Improving internal and external transport links)

- Transportsystemet utformas så att förnybar energi kan ersätta fossila drivmedel och minskar därför klimatpåverkan (Horizontal action - Climate)

Projektet genomförs enbart i Sverige och är inte relaterat till något av föregångsprojekten. Däremot så bidrar projektet till flera av Östersjöstrategins indikatorer och mål.

5. Mål och resultat

5.1 Mål

Övergripande mål:

Minska utsläppen av växthusgaser från vägtransporter i Västerbotten med minst 70% till 2030 jämfört med 2010.

Projektmål:

Att ha etablerat förutsättningar i länets samtliga kommuner att strategiskt leda, och utifrån sina mandat genomföra, omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta, i kommunernas geografiska områden och länet som helhet.

Delmål:

Statistik framtagen anpassad för att fungera som underlag för fossilfri fordons-infrastrukturplanering
Verktyg framtaget för presentation och uppföljning av statistik samt målformulering och visualisering av målbilden

Målbild och handlingsplan för fossilfria transporter framtagen och förankrad i länets 15 kommuner.
Goda exempel har lyfts fram för att stärka kommunerna och sprida bra lösningar

Horisontella mål:

Handlingsplanerna som ska tas fram i kommunerna ska vara jämställdhetsintegrerade

Projektet ska ha bidragit till Miljömålen God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Frisk luft

5.2 Målgrupp(er)

Politiker och tjänstepersoner i samtliga kommuner i Västerbotten utgör primär målgrupp för projektet. Vidare är övriga offentliga aktörer med koppling till samhällsplanering sekundära målgrupper för projektet, såsom regionalt utvecklingsansvariga, Länsstrafiken och Länsstyrelserna i de fyra nordligaste länen. Indirekt kommer projektet sedan ha samtliga aktörer som på olika sätt verkar för och/eller har inflytande över omställningen till fossilfrihet inom transportsektorn i norra Sverige som målgrupp. Så som statliga myndigheter, stora företag i länen och små- och medelstora företag, med fokus på transportköpare, bränsledistributörer, energibolag, potentiella producenter av biodrivmedel och åkerier. De indirekta effekterna på tillväxt inom produktion och distribution av förnybara drivmedel är inom en i dagsläget mansdominerad bransch, varför vi genomgripande kommer att arbeta med ett genusperspektiv i projektet i syfte att när detta integreras i planeringen kommer det följa med framtagande av åtgärder och till att planeringen av dessa görs ur ett genusperspektiv.

5.3 Förväntat resultat vid projektavslut

När projektet avslutats förväntas kommunernas kompetens och institutionella kapacitet för fossilfria transporter ha stärkts kraftigt, så att de är rustade för omställningsarbetet fram till 2030 genom att det strategiska "paraplyet" kommer på plats i samtliga kommuner.

Vidare kommer projektet leda till att:

Samtliga kommuner fått tillgång till statistik och planeringsverktyg för fordon och drivmedel i sin kommun

Samtliga kommuner tagit fram en målbild och en handlingsplan för fossiloberoende fordonsflotta

Utsläppen av växthusgaser från vägtransporter påbörjat en minskning, på väg mot en koldioxidsnål ekonomi

Ett regionalt ledarskap med systemsyn etablerats genom samverkan mellan lokala och regionala aktörer som i viss mån systematiserats

En sammanvägning av kommunernas nuläge eller målläge möjliggjorts tack vare statistik- och planeringsverktyget, vilket kan användas för att bedöma om den gemensamma insatsen leder till att länet når en fossiloberoende fordonsflotta 2030

Kommunerna ha fått tillgång till kunskapshöjande insatser för upphandling av fossilfria transporter.

Kommunala politiker och tjänstepersoner ha ökat sin kollektiva kompetens kring energieffektiva och hållbara transporter

Projektets struktur ha etablerat en gemensam arbetsmodell som synliggör behov för omställningen till en fossilfri fordonsflotta

Tillgängligheten av olika drivmedel synliggjorts

Projektet ha bidragit med underlag för ett cirkulärt resursutnyttjande

Detta projekt bedöms ha stor potential att byggas på över tid i form av uppföljningsprojekt som tillhandahåller det som ger mest nytta för kommunerna i arbetet mot en fossilfri transportsektor.

Ett förväntat resultat är också att systerprojekt kommer sökas i Jämtland, Västernorrland och Norrbotten i syfte att tillämpa projektupplägget i samtliga kommuner, då med redan framtaget planeringsverktyg.

Projekten kommer drivas som separata projekt, men i praktiken kommer mycket av arbetet och projektmöten att koordineras. Detta utökar kunskapsbasen och spridningen av lärandet i projekten.

Projektet i sig har inte budgeterat för att bygga en laddstolpe eller driva ett mobility management projekt, men klimatstrategernas arbetet i kommunerna kommer att leda till att denna typ av verksamhet dras igång, accelereras, kvantifieras, blir mer effektiv (klimatnyttoskapande) och tidigareläggs vilket bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser. Projektet förväntas på så sätt bidra till att öka användningen av förnybar energi och effektivisera energianvändningen inom transportsektorn och därmed minska utsläppen av växthusgaser.

Det horisontella kriteriet om miljö förväntas bidra till att samtliga deltagare botten i miljö- och klimatfrågan. En förståelse för detta genomgående är avgörande för att målet om en fossiloberoende fordonsflotta och på sikt Parisavtalet. De horisontella kriterierna kring icke diskriminering är vidare avgörande för att samtliga direkta och indirekta målgrupper nås av projektets resultat och budskap om miljö-kriteriet. Vilket också är avgörande för måluppfyllelse. En jämställdhetsintegrering i handlingsplaner och genomförande av aktiviteter i handlingsplanerna bidrar till att de mansdominerade branscherna transporter och transportintensiv industri och samhället där män har andra förväntningar på sig själva kring sin bilism än kvinnor, kan påverkas på ett sådant sätt att utvecklingshämmande normer luckras upp så transport- och klimatmålen kan nås.

Genom att integrera de horisontella kriterierna under projektets gång kommer nytänkande, förbättrade, lösningar att kunna tas fram. Spridning av projektresultatet kommer att synliggöra förnybara drivmedel och eldrift som alternativ till bensin och diesel, vilket utmanar rådande norm kring fordonsdrift. Medvetenheten och vikten av att arbeta med horisontella kriterier ska ha tydliggjorts hos samtliga samverkanspartners och medarbetare i projektet.

5.4 Förväntade effekter på lång sikt

Länsstyrelsen kommer använda resultaten i sitt ordinarie arbete att samordna och leda det regionala arbetet avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. Resultaten blir verktyg för fortsatt stöd till kommunernas strategiska arbete mot en fossiloberoende fordonsflotta. Kommunerna kommer kunna använda resultaten för att genomföra åtgärder, följa upp mot mål och fortsatt ta välinformerade beslut i arbetet för fossiloberoende fordonsflotta. Samverkan mellan aktörerna under projektet kommer leda till ett resultat i form av upparbetade relationer och kommunikationskanaler som underlättar arbetet. Ett viktigt resultat som målgruppen har nytta av för att optimera samhällsplanering efter projektavslut.

Stora delar av den verksamhet och arbetsmetod som implementeras under projekttiden förväntas leva vidare i kommunernas och länsstyrelsens ordinarie arbete. De delar som är föremål för ytterligare projektfinansiering kommer ha användning av resultaten rörande finansieringskanaler.

Projektverksamheten kommer att bestå i huvudsak av aktörer som har en naturlig roll i regionens arbete med en fossiloberoende fordonsflotta 2030, både innan och efter projektets genomförande. Samverkan, resultat i form av data och genomförda aktiviteter kommer således användas för att göra kvaliteten ännu bättre i aktörernas framtida arbete och projekt. Projektverksamheten kommer fortleva i form av upparbetade informella och professionella relationer aktörerna emellan.

Länsstyrelsen Klimat- och energisamordnare kommer att ha det huvudsakliga ansvaret, med stöd av Energikontor Norr och BioFuel Region, för att resultaten från projektet tillvaratas hos samtliga aktörer efter projektavslut.

Genom ett normkritiskt perspektiv som verktyg i planering, genomförande och utvärdering så säkerställer vi att de horisontella kriterierna fortlever efter projektavslut.

Projektets genomförande ger en mer strukturerad och proaktiv omställning inom transportsektorn, vilket skulle skapa nya affärsmöjligheter, investeringar och tillväxt inom förnybar drivmedelsproduktion och -distribution. Efter projekttiden bedöms verksamhet uppstå både inom offentlig och privat sektor i arbetet med att implementera åtgärder, aktiviteter och investeringar som identifierats i de handlingsplaner som kommunerna tar fram under projektperioden.

Projektet förväntas bidra till stärkt konkurrenskraft och innovationskraft hos företag i länet samt till spridning av goda exempel. På lång sikt visar norra Sverige hur vi kan nå fossilfrihet över ett stort geografiskt område för samtliga fordonsslag. Projektet förväntas bidra till regeringens nyindustrialiseringsstrategi genom att skapa förutsättningar för en bioekonomi som möter klimatutmaningarna i drivmedelssektorn. Ett strategiskt arbete mot en fossiloberoende fordonsflotta ger även små- och medelstora företag i norra Sverige förutsättningar att utföra sitt transportbehov hållbart och konkurrenskraftigt.

Projektet kommer bidra positivt till EU-mål. Projektet bedöms indirekt kunna öka sysselsättningen i länet då den främjar utvecklingen av bioekonomin och arbetet med att förädla organiskt material till biodrivmedel.

Projektet kan indirekt genom samverkan med akademien (bland annat genom deras representation i referensgruppen) bidra till forskning och utveckling.

Projektet bedöms ha mycket stor påverkan på utsläppen av växthusgaser i länet. Då transportsektorn är den sektor där huvuddelen av fossil energi som används i länet nyttjas. Indirekt, genom genomförande av åtgärder i de kommunala handlingsplanerna bedöms projektet även ha positiv inverkan på målet om att 20% av energin ska komma från förnybara energikällor, samt målet om att öka energieffektiviteten med 20%.

Social utestängning kan påverkas i positiv bemärkelse genom att sysselsättningsgraden genom utvecklingen av bioekonomin i länet kan komma att öka.

6. Organisation och genomförande

6.1 Projektorganisation

Projektet genomförs av en projektorganisation bestående av

Styrgrupp

Referensgrupp

Projektledare (även ansvarig för inköp och upphandling): Länsstyrelsen, befintlig eller rekrytering

Projektkonument/administratör: Länsstyrelsen, befintlig

Kommunikatörer, 2 st halvtider: en på Länsstyrelsen och en på BioFuel Region, befintliga

Klimatstrategier 4st: Länsstyrelsen, projektanställda med kontorsplats hos kommunerna, rekryteras.

WP-ledare Utredning av finansieringskanaler: Samverkanspart BioFuel Region, befintlig

WP-ledare Statistik och utveckling av planeringsverktyg: Samverkanspart Energikontor Norr, befintlig

Utvärderare, upphandlas

Projektet är ett samverkansprojekt mellan Länsstyrelsen, BioFuel Region och Energikontor Norr.

Länsstyrelsen kommer att ha det övergripande ansvaret för projektet och BioFuel Region och Energikontor Norr ansvarar för varsitt work-package. BioFuel Region kommer också att stötta kommunikationsarbetet samt bistå projektledaren med projektledningsuppgifter vid behov.

Länsstyrelsen har befintlig kompetens kring inköp och upphandling som stödjer projektledaren avseende dessa frågor. Alla externa tjänster och övriga kostnader köps in via Länsstyrelsen. Länsstyrelsen ansvarar för att upphandlingar sker på rätt sätt. Länsstyrelsen ansvarar för klimatstrategerna och dess resekostnader.

Samverkanspartners budget består av egen tid samt resekostnader för vilka dessa ansvarar för att redovisa korrekt.

Klimatstrategerna kommer vara anställda i projektet med ansvar för 3-4 kommuner vardera för att uppnå så god närvaro och förankring i kommunerna som möjligt. Till dessa tillkommer två klimatstrategier i Umeå och Skellefteå som kommer att jobba i projektet men finansieras av respektive kommun.

De personer som behöver rekryteras till projektet kommer att rekryteras av Länsstyrelsen genom offentlig utlysning av tjänsterna. Förberedelser kring rekryteringen kommer genomföras under hösten 2017 för att skapa goda förutsättningar för en så fullständig projektgrupp som möjligt vid projektstart januari 2018. Om samverkansparterna BioFuel Region och Energikontor Norr är i behov av rekrytering för genomförande av sina respektive Work-packages så ansvarar de för rekrytering.

En extern utvärderare kommer att upphandlas till projektet och följa projektet från start till slutrapportering.

Den externa utvärderaren kommer ha i uppgift att följa hur projektet levererar mot fastställda mål, horisontella mål och förväntat resultat, samt föreslå insatser för ständiga förbättringar. Utvärderingen kommer att ligga till grund för fortsatt projektverksamhet på området.

Styrgruppen kommer att bestå av ca 9 st regionala och kommunala beslutsfattare från de organisationer som medfinansierar projektet.

Referensgruppen kommer att bestå av organisationer och personer med djup kompetens inom omställningsarbetet av transportsektorn, åkerinäringens förutsättningar, regional kollektivtrafik och infrastrukturplanering. Jämställdhetsdirektören vid Länsstyrelsen Västerbotten kommer att sitta i projektets referensgrupp samt delta vid samråd och projektträffar, i syfte att kvalitetssäkra projektet ur genussynpunkt. Projektet strävar efter att ha en jämn könsfördelning i styrgrupp och referensgrupp. I de fall representant för organisationer inte är fastlagt kommer de organisationer som får en förfrågan om att vara representerade i styrgruppen, att ombedjas bidra med två namn, ett av vardera kön, så att projektet kan sammanställa en styrgrupp och referensgrupp med god representation ur ett genusperspektiv, geografisk spridning och i övrigt kompletterande egenskaper.

Delar av kommunernas befintliga personal involveras i projektorganisationen i egenskap av kollegor till klimatstrategen, genom att tillhandahålla material och finnas tillgänglig för frågor från Energikontor Norr i deras arbete med urval av statistik och utveckling av planeringsverktyg, samt för BioFuel Region i deras arbete att utreda finansieringskanaler.

6.2 Arbetssätt

Projektledaren ansvarar för att stötta klimatstrategerna och WP-ledarna samt följa upp deras arbete utifrån kvalitet, ekonomi och tid. Länsstyrelsens process "Projektstöd" kommer att utgöra projektstyrningsmodell. Intern avstämning och samordning görs på regelbundna träffar ute i kommunerna samt minst två gemensamma projektträffar per termin. WP-ledare, klimatstrateger, projektledare och kommunikatörer kommer att bilda arbetsgrupper i flera av aktiviteterna. Detta borgar för att både ny och befintlig kunskap hos de olika aktörerna kommer att spridas och nyttiggöras av samtliga aktörer i projektet. Samverkansparternas erfarenhet av tidigare projekt och utredningar med fossilfria transporter kommer att vara en viktig bas för arbetet. Uppföljning av mål, budget och tid sker i samband med rekvisitioner till Tillväxtverket.

I början av projektet kommer möten med hela projektgruppen utformas på ett sådant sätt att ett starkt projektteam byggs där alla har en kollegial känsla när vi sedan arbetar på olika orter i länet.

För att skapa förankrat resultat kommer tjänstepersoner och politiker från kommunerna att vara involverade i projektet redan från början. Arbetet ska präglas av lyhördhet, dialog och pedagogik. Aktiviteterna i projektet kommer därför i stor utsträckning bestå av workshops, dialogforum och samråd.

Klimatstrategernas arbete är i stor utsträckning processledning för implementering och integrering av delresultaten som kommer av workshops, dialogforum m.m. i sina respektive kommuner. Insamlingen av statistisk underlag sker genom kända datakällor såsom SCB och med kvalitetssäkring. Samverkanspartnern Energikontor Norr kommer ansvara för insamling av statistik samt utveckling av verktyg för visualisering och underlag för målformulering. Energikontor Norr har stor kunskap och erfarenhet inom området och har därför goda förutsättningar att leverera hög kvalitet som också tar hänsyn till delresultat från workshops, dialogform och samråd. Projektledaren och Klimatstrategerna utgör här viktiga kanaler för dialog så att utvecklingen av verktyget sker behovsstyrt. Med ambitionen att verktyget inte bara kan komma att ge underlag för beslut, målformulering och uppföljning med koppling till vägtransporter och klimatpåverkan utan även underlätta annan rapportering och planering som kommunerna har på sitt bord.

En jämställdhetsintegrering i handlingsplaner och genomförande av aktiviteter i handlingsplanen bidrar till att äldre normer där transporter och transportintensiv industri är mansdominerade branscher och där män har andra förväntningar på sig själva kring sin bilism än kvinnor kan påverkas på ett sådant sätt att utvecklingshämmande normer luckras upp och transport- och klimatmålen kan nås.

Kommunikationsstrategin ska säkra att kommunikation når projektens målgrupper, på ett inkluderande sätt, så att de i sin tur agerar och medverkar till en fossilfri fordonsflotta. Strategin ska också säkra finansiärernas synlighet. Läs mer under aktivitet kommunikation.

En extern följeforskare/utredare kommer upphandlas till projektet. Utvärderaren kommer följa projektet under hela projektperioden och bistå med förslag för ständiga förbättringar. Utredaren kommer följa upp verksamhetens resultat kopplat till projektmålen, de horisontella målen och förväntat resultat efter projektavslut. Utvärderingen kommer delta på projektgruppsmöten och referensgruppsmöten, samt avlägga rapporter till styrgruppen. Vid projektavslut kommer utvärderaren sammanställa en rapport över projektets arbete och lärdomar till framtida projekt.

7. Aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Extern kommunikation och resultatspridning	2018-01-01	2020-12-31	2 253 433	<p data-bbox="874 129 1485 237">WP 2: Kommunikation och marknadsföring (inkl. extern kommunikation och resultatspridning) Ansvarig: Länsstyrelsen Resurs: BioFuel Region</p> <p data-bbox="874 288 1501 367">2.1 Uppstart, dvs ta fram kommunikationsstrategi, grafisk profil, projektwebb och grafiskt material, (2018-01-01 till 2018-06-30)</p> <p data-bbox="874 369 1538 555">Kommunikationsstrategin ska säkra att kommunikation når projektens målgrupper, på ett inkluderande sätt, så att de i sin tur agerar och medverkar till en fossilfri fordonsflotta. Strategin ska också säkra finansierarnas synlighet. Projektkommunikationen delas in i tre faser: uppstart, genomförande och uppföljning som samtliga har två nivåer, projektinternt och externt.</p> <p data-bbox="874 557 1538 952">Kommunikationsstrategin ska också säkra att kommunikationen sker på ett normkritiskt sätt så att alla människor känner sig inkluderade. Genom en normkritisk kommunikation ska projektet nå en större grupp av slutanvändare genom att utmana våra egna föreställningar om hur kommunikation bör gå till. På det sättet kommer fossilfria fordon som alternativ att bli synligare för en större grupp än de som "redan är frälsta". Projektets och styrgruppens arbete för att kvinnor och män ska ha samma möjlighet till makt och inflytande kommer även här att handla om att öka behovet av att tänka "eljest". Värderingar och normer om kompetens och vilka erfarenheter som efterfrågas måste belysas och förändras. Projektet kommer att arbeta för att varken kvinnor eller män ska definieras eller begränsas av sitt kön, etnicitet eller funktionsnedsättning.</p> <p data-bbox="874 954 1538 1167">Allt material som framställs för att informera om och/eller marknadsföra projektets verksamhet kommer att använda logotypen för Europeiska regionala utvecklingsfonden. Logotypen består av EU:s flagga, texten Europeiska unionen, och texten Europeiska regionala utvecklingsfonden. Logotypen för Europeiska regionala utvecklingsfonden vara minst lika stor, både i höjd och bredd, som den största av övriga logotyperna.</p> <p data-bbox="874 1169 1538 1220">Europeiska regionala utvecklingsfonden kommer nämnas eller synas i eventuella filmer, på hemsidan (utan att skrolla).</p> <p data-bbox="874 1223 1538 1296">Under projektiden kommer projektet att sätta upp en affisch i anslutning till arrangerade möten som visar EU:s logga samt andra finansierare.</p> <p data-bbox="874 1299 1410 1350">Allt material utformas enligt kraven som anges av Tillväxtverket på följande sida:</p> <p data-bbox="874 1352 1497 1431">https://eu.tillvaxtverket.se/vara-tjanster/guider-och-vagledning/handbok-for-eu-projekt/genomfora/krav-att-folja-for-eu-projekt/informationsansvar.html</p> <p data-bbox="874 1433 1538 1563">Alla krav som ställs för att synliggöra finansierarna kommer att gås igenom i detalj med projektets alla deltagare under kick-offen. Kommunikationsansvarig för projekt kommer också regelbundet att följa upp att informationskravet följs av alla deltagare i projektet.</p> <p data-bbox="874 1565 1538 1617">2.2 Utförande, dvs genomföra de aktiviteter som tagits fram i kommunikationsstrategin (2018-04-30 till 2020-12-31)</p> <p data-bbox="874 1619 1538 1749">Delad kommunikation är en grundstrategi i detta projekt för att nå bästa möjliga effekt och kännedom/aktion om projektens resultat. Alla projektdeltagare kommer involveras i projektets kommunikation. Länsstyrelsen och BioFuel Region håller ihop en kommunikationsgrupp.</p> <p data-bbox="874 1751 1430 1778">2.3 Resultatspridning (2018-06-01 till 2021-04-31)</p> <p data-bbox="874 1780 1538 1832">Resultat från projektet kommer löpande kommuniceras inom projektet, till intressenter samt media och allmänhet.</p> <p data-bbox="874 1834 1538 1964">Projektledningen kommer delta i relevanta konferenser på nationell nivå för att kommunicera projektets löpande resultat och en större kommunikativ insats (regionalt, nationellt och EU-nivå) genomförs vid projektets avslut för att kommunicera projektets samlade resultat.</p> <p data-bbox="874 1966 1378 1993">2.4 Uppföljning (2018-09-01 till 2020-01-31)</p> <p data-bbox="874 1995 1538 2072">Regelbunden uppföljning om målgrupperna har nåtts på ett effektivt sätt och att målgrupperna i sin tur agerar. Vid behov justeras aktiviteterna för att bättre nå målgrupperna.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Avslutsarbete	2021-01-01	2021-04-30	1 948 386	<p>WP 9: Avslutsarbete (2021-01-01 till 2021-04-30)</p> <p>Ansvarig: Länsstyrelsen Resurs: BioFuel Region, Energikontor Norr, klimatstrategerna, upphandlad utvärderare</p> <p>9.1 Slutrapport för hela projektet skrivs Under projektets sista fyra månader sammanställs resultat, ekonomi och kommunikationsresultat i en slutrapport. Projektets resultat kommer att publiceras på Länsstyrelsens hemsida. Kommunikationsstrategin avslutas genom att följa upp om målgrupperna har nåtts på ett effektivt sätt och att målgrupperna i sin tur agerar. En sammanfattning av kommunikationsarbetets erfarenheter från projektet summeras in i projektets slutrapport. Handlingsplaner framtagna i kommunerna biläggs projektets slutrapport. Klimatstrategerna summerar det lokala genomförandet Samverkansparten Energikontor Norr summerar resultaten av sitt arbete till projektets slutrapport. Samverkansparten BioFuel Region summerar resultaten av sitt arbete till projektets slutrapport. Till projektet upphandlad utvärderare/följeforskare summerar resultatet av följeforskningen till projektets slutrapport och skriver den samlade utvärderingen kring huruvida projektet nått uppställda mål och förväntade resultat. Projektledaren summerar övergripande projektet som helhet</p> <p>9.2 Avslutningsevent Samtliga aktörer som varit aktiva i projektet inbjuds till en avslutningsfest där projektets genomförande och slutresultat presenteras, samt engagerade personer avtackas. Det är viktigt att alla individer som engagerats i denna typ av större projekt ges möjlighet att få ett formellt (och emotionellt) avslut på projektet.</p> <p>9.3 Ekonomisk och administrativ slutrapportering Ekonomisk och administrativ slutredovisning genomförs till finansörerna i linje med gällande riktlinjer.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
Utvärdering och lärande	2018-01-01	2020-12-31	1 292 500	<p data-bbox="874 129 1209 210">WP 8: Utvärdering och lärande Ansvarig: Länsstyrelsen Resurs: Upphandlad konsult</p> <p data-bbox="874 264 1007 293">8.1 Uppstart Extern utvärderare upphandlas och processplan tas fram.</p> <p data-bbox="874 315 1544 501">8.2 Löpande uppföljning i projektorganisationen Projektet kommer att följas upp genom regelbundna styrgruppsmöten, referensgruppsmöten och projektmöten där projektledare och samverkansparterna går igenom tidplan, genomförande och ekonomiskt utfall. Vid eventuella avvikelser kommer åtgärder att diskuteras av projektets styrgrupp. Projektets resultat och erfarenheter kommer att delges på hemsida, i sociala medier, på externa konferenser och i en slutrapport. Genom projektet så kommer det strategiska nätverket att stärkas och utökas. Utvärderingen av arbetet sker på projektmöten där klimatstrategerna och samverkansparterna delger projektet sina erfarenheter och på så sätt kan projektet identifiera bästa arbetssätt. Mötena kommer att rotera mellan kommunerna så att samtliga kommuner besöks under projektets gång. Genom att faktiskt se och förstå hur kollegorna arbetar ökar lärandet ytterligare. Detta lärande har redan startat under projektansökningsfasen då varje kommun har besökts och dessa har olika och kompletterande kompetenser och varje aktivitet som planeras har förbättrats utifrån deras input. Nya aktörer kommer aktivt att bjudas in till nätverket för att effektivt kunna ta del av lärdomarna.</p> <p data-bbox="874 927 1544 1137">8.3 Löpande uppföljning av extern utvärderare Upphandlad utvärderare/följeforskare kommer att följa projektet under hela projektperioden, lämna regelbundna rapporteringar till projektledningen och föreslå åtgärder för ständiga förbättringar. Utvärderaren ansvarar även för att löpande följa om projektet lever upp till fastställda mål, horisontella mål och förväntat resultat samt följa utvecklingen av för projektet relevanta indikatorer.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 1: Projektledning och administration	2018-01-01	2020-12-31	3 922 968	<p>WP 1: Projektledning och administration Ansvarig: Länsstyrelsen (projektledare och projektekonom) Resurs: BioFuel Region</p> <p>1.1 Förberedelser och initiering av projekt (2018-01-01 till 2018-02-28) Planering, framtagning av rutiner, formera styrgrupp och referensgrupp, påskrift samverkansavtal med mera genomförs under de inledande två månaderna. Rekrytering av personal påbörjas eventuellt redan hösten 2017. Upphandling av konsulter sker löpande enligt tidplan. Kickoff genomförs under denna period.</p> <p>1.2 Projektledning och administration (2018-01-01 till 2020-12-31) Projektledaren följer upp projektets aktiviteter avseende tid, kostnad och kvalitet samt ansvarar för rekvisitioner till Tillväxtverket och andra finansiärer tillsammans med projektekonom.</p> <p>Under projektets gång genomförs projektmöten med klimatstrategerna och samverkansparterna på regelbunden basis, samt två gemensamma möten per termin i olika kommuner. Erfarenheten från andra projekt är att dessa möten är en avgörande del för projektets lärande mellan varandra. När projektet är avslutat ska alla kommuner ha besökts. Styrgruppsmöten genomförs 2 gånger per år. Referensgruppsmöten genomförs 4 gånger per år varav ett per år kräver fysisk närvaro.</p> <p>1.3 Arbete med horisontella kriterier (2018-01-01 till 2020-12-31) Projektet kommer genomföra en SWOT-analys för normkritik i projektgruppen. Utifrån en analys när projektet sjösätts kan vi utveckla hur vårt projekt kan främja jämställdhet och mångfald och hur detta i sin tur kan bidra till utvecklingen av projektet. En plan för hur detta arbete ska följas upp och utvärderas kommer att ingå i projektplanen som utvecklas efter projektstart. Projektgruppen kommer att utbildas i vikten av att integrera de horisontella kriterierna i allt arbete och på vilket sätt de horisontella kriterierna kan lyfta projektsresultatet. Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör sitter med i projektets referensgrupp för att stödja detta arbete. Ett internt miljö- och hållbarhetsmål är att hushålla med de resurser projektet tar i anspråk, det för att minska projektets eget avtryck. I de fall det är möjligt kommer projektet och projektledaren tillse att vi uppnår en jämn könsfördelning hos de personer som engageras under projektiden</p> <p>samtliga aktiviteter planeras på ett sådant sätt att funktionsvariationer inte utgör ett hinder för aktivt deltagande samtliga aktiviteter planeras och kommuniceras på ett sådant sätt att ingen känner sig exkluderad utifrån någon diskrimineringsgrund</p> <p>vegetarisk och/eller lokalproducerat kost eftersträvas vid projektets aktiviteter för att hålla en låg klimatpåverkan och främja biologisk mångfald</p> <p>i största möjliga mån kommer engångsartiklar och plastprodukter att undvikas för att minska aktiviteternas klimatpåverkan och miljöbelastning</p> <p>digitala mötesformer kommer att användas i stor utsträckning för att undvika miljö- och klimatpåverkande utsläpp från onödiga transporter</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 3: Statistik och planeringsverktyg	2018-01-01	2020-12-31	3 219 294	<p>WP 3: Statistik och planeringsverktyg Ansvarig: Energikontor Norr Resurs: Klimatstrategier, Upphandlad konsult Övergripande</p> <p>3.1 Planera projektet och informera nyckelaktörer</p> <p>3.2 Löpande administration</p> <p>3.3 Delta på konferenser för spridning av resultat och delresultat</p> <p>3.4 Rapportering</p> <p>3.5 Statistik- och planeringsverktyget Omvärldsanalys inklusive sammanställning, utvärdering och förslag till val av statistik, indikatorer, metodik (i huvudsak top-down) och underlag för planeringsverktyg (enligt beskrivning nedan). Verktyget tas fram i nära samarbete med statliga myndigheter och akademi med erfarenhet inom området. Planeringsverktyget kommer utgå från redan genomfört arbete med energiluppen.se och inkludera drivmedlen bensin, diesel och de förnybara drivmedlen etanol, biogas, HVO, vätgas, metanol, DME, ED95 och biodiesel (RME, FAME FT-diesel). Verktyget avser även inkludera olika typer av fordon såsom, bussar, tunga lastbilar, lätta lastbilar, personbilar och tyngre arbetsmaskiner. Den fulla listan av inkluderade fordon och drivmedel fastställs efter genomförda samråd under projektperioden.</p> <p>3.6 Presentera samt samråda kring val av statistikmetoder, indikatorer, metoder för framtida insamling av data i verktyget och underlag för planeringsverktyget, med kommunerna och referensgruppen. Även presentera mer avancerade planeringsverktyg som finns.</p> <p>3.7 Val av enheter (kWh, km, CO₂eq) för presentation av data samt källor för statistik, urval av fordonslag, indikatorer och metoder för framtida insamling görs vid ett projektmöte med klimatstragerna, BioFuel Region och projektledaren där resultaten från samråden med kommuner och referensgruppen summeras.</p> <p>3.8 Skriva kravspecifikation inför upphandling av konsult som genomför programmering av planeringsverktyget. Verktyget byggs upp för att möjliggöra systematisk visualisering av användning av olika drivmedel fördelat på fordonslag, för att hitta möjliga synergieffekter och därmed minskad miljö- och klimatpåverkan. Ambitionen är att verktyget skall underlätta klimatsmart samhällsplanering och stimulera arbetet med omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta, för samtliga fordonstyper. I processen att ta fram verktyget och projektet övriga moment kommer expertis inom jämställdhet vara delaktig för att säkerställa ett inkluderande och normkritiskt arbetssätt. Energikontor Norr äger verktyget. Verktyget kommer hållas kostnadsfritt och öppet för kommuner och andra aktörer (i rimlig omfattning) under projektperioden. Eventuellt kan mindre driftskostnader tillkomma på sikt. Energikontor Norr är öppen för att verktyget ska kunna spridas till fler län, och kommer därför planera för att verktyget läggs på en plattform som har kapacitet för att verktyget sprids till fler län. Tillgång till verktyget får genom att registrera en användare som godkänns.</p> <p>3.9 Utveckla verktyg för statistik och planering, och ta fram användarmanual. Energikontor Norrs roll blir att leda arbetet och diskutera utvecklingen med den konsult som utför arbetet.</p> <p>3.10 Samla in och bearbeta statistik samt föra in den i det nyutvecklade verktygen inom Energiluppen. Här kan även eventuellt resultat från WP 7, dvs kommunkoncernernas egna transporter lyftas in i verktyget.</p> <p>3.11 Implementera och testa beta-versioner av verktygen i kommunerna</p> <p>3.12 Utvärdera beta-versioner av verktygen</p> <p>3.13 Eventuell modifiering av verktygen och justering av manualen.</p> <p>3.14 Implementera de färdiga verktygen i kommunerna.</p> <p>3.15 Utvärdera de färdiga verktygen.</p> <p>3.16 Genomföra en initial inventering för att kunna beskriva hur ett framtida arbete/projekt för att automatisera metoder för datainsamling i planeringsverktyget skulle kunna utformas, och med stöd av WP 5 presentera förslag på finansieringskanaler för ett sådant framtida uppdrag.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 4: Målbild och handlingsplan för fossilfria transporter	2018-01-01	2020-12-31	5 482 787	<p data-bbox="874 129 1501 208">WP 4: Målbild och handlingsplan för fossilfria transporter Ansvärg: Klimatstrateg för respektive kommun Resurs: Länsstyrelsen och BioFuel Region</p> <p data-bbox="874 264 1541 342">4.1 Klimatstrategerna sammanställer befintliga mål, strategier och handlingsplaner med beröring på fossilfria transporter i kommunerna (2018-03-01 till 2018-06-30)</p> <p data-bbox="874 342 1522 421">4.2 Mall för målbild och handlingsplan tas fram inom projektet som stöd och möjlighet till gemensam struktur hos kommunerna</p> <p data-bbox="874 421 1538 555">Denna ska kunna modifieras för att verka styrande i kommunen tills dess att den uppdateras då underlag från planeringsverktyget finns tillgängligt. Mallen utformas så att den även fungerar som stöd för jämställdhetsintegrering inför framtagande av respektive kommuns handlingsplan.</p> <p data-bbox="874 555 1544 611">4.3 Regionalt samråd kring åtgärder och aktiviteter genomförs en gång per år.</p> <p data-bbox="874 611 1549 1059">Regionala samråd om aktiviteter och åtgärder som bidrar till omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta genomförs en gång per år. Inbjudna till dessa samråd är samtliga kommuner i länet och kommuner i Jämtland, Norrbotten och Västernorrland, transportintensiva företag, transportutövare, branschorganisationer med koppling till transporter, universitet, regionala samhällsplanerare, externa parter som kan bidra med goda exempel mfl. Syftet med dessa träffar är att få en gemensam bild av vilka åtgärder som genomförs i Västerbotten och angränsande län, vilka åtgärder som saknas och identifiera luckor i den förnybara drivmedelsinfrastrukturen. Om aktörerna noterar hinder som bör kommuniceras uppåt kan Länsstyrelsen som projektledare bära med sig detta. Klimatstrategerna bär med sig föreslagna åtgärder i utvecklingen av de kommunala handlingsplanerna. Och den regionala samverkan för omställningen till fossiloberoende fordonsflotta systematiseras.</p> <p data-bbox="874 1093 1549 1171">4.4 Planeringsverktyget används för formulering av preliminär målbild och handlingsplan i kommunerna (2019-01-01 till 2020-01-30)</p> <p data-bbox="874 1171 1517 1249">4.5 Stort samråd för möjliggörande av samverkan planering mellan samtliga kommuner och regionala aktörer rörande målbild och handlingsplan</p> <p data-bbox="874 1249 1541 1305">4.6 Konkretisering målbild och framtagande av handlingsplan genom backcasting (2019-12-01 till 2020-01-30)</p> <p data-bbox="874 1305 1522 1384">Extern kompetens kring metodiken backcasting kan komma att involveras för att garantera ett högkvalitativt genomförande.</p> <p data-bbox="874 1384 1442 1440">4.7 Stort samråd om aktiviteter för genomförande av handlingsplan (2020-09-01 till 2020-10-31)</p> <p data-bbox="874 1440 1533 1509">4.8 Politiskt antagande av de kommunala målbilden och handlingsplanen i respektive kommun (2020-08-01 till 2020-12-31)</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 5: Utredning av finansieringskanaler	2018-01-01	2020-12-31	707 144	<p>WP 5: Utredning av finansieringskanaler Ansvarig: BioFuel Region Resurs: Klimatstrategier</p> <p>5.1 Utredning av potentiella finansieringskanaler En av utmaningarna är att kommunerna i Västerbotten inte har medel att finansiera en omställning till fossilfri fordonsflotta. De handlingsplaner som tas fram behöver därför få stöd i form av extern finansiering. Denna aktivitet syftar till att identifiera de finansieringsmöjligheter som finns, via både offentliga medel från regional, nationell, EU-nivå och privata medel.</p> <p>5.2 Kompetenshöjande insatser I aktiviteten ingår att höja kommunernas kompetens att söka extern finansiering samt att följa upp resultat av handlingsplanen.</p> <p>5.3 Presentation av förslag till finansieringskanaler Finansieringsförslagen ska täcka in såväl fortsatt måluppföljning och strategiskt arbete som investeringar i fordon, tank- och laddinfrastruktur och produktion av förnybara drivmedel, fortsatt finansiering av klimatstrategerna som arbetar i kommunerna under projektperioden, samt förslag på finansiering av drift av statistik- och planeringsverktyget. Aktiviteten innebär inte skrivande av projektansökningar.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 6: Klimatstrategiskt arbete	2018-04-01	2020-12-31	4 725 562	<p>Klimatstrategerna är avgörande för ett gott resultat av projektet. De är nyckelaktörer och är den projektgrupp som levererar genomförande i varje enskild kommun. En stor del av deras arbete kommer att vara specifikt reglerat genom uppdrag att leverera till olika WPs - målbild, handlingsplan, undersöka fordonsstatistik i kommunkoncernen, delta på projektmöten, vara en kanal mellan samverkansparternas arbete och resultat och kommunerna m.m. Utöver detta har de i uppdrag att strategiskt arbete mot det övergripande målet om en fossiloberoende fordonsflotta, i sina respektive kommuner, utifrån de verktyg, kunskaper, erfarenheter, kontaktnät m.m. som uppstår under projektets gång. De kommer även bidra med att bygga upp den interna kompetensen och institutionella kapaciteten i kommunerna på olika sätt. Därmed kommer effekten av klimatstrategernas arbete för att nå projektmålet och det övergripande målet maximeras.</p> <p>6.2 Kompetenshöjande insatser för upphandling av fossilfria transporter. I denna delaktivitet ingår att öka kompetensen hos respektive kommun så att de kan ta kloka beslut om fossilfria drivmedel som är väl anpassade efter respektive kommuns förutsättningar. Denna aktivitet är redan identifierad då den kan göras i anslutning till pågående process hos Länsstrafiken rörande upphandlingar. Länsstrafiken har som mål att vara fossilfria år 2025 och de behöver därför påbörja arbetet med detta nu.</p>

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad	Beskrivning
WP 7: Kommun-kuppen: Leva som vi lär	2018-01-01	2020-12-31	707 144	<p>WP 7: Kommun-kuppen: Leva som vi lär Ansvarig: BioFuel Region Resurs: Klimatstrategier (förankring) och Energikontor Norr (expert på statistik)</p> <p>7.1 Sammanställning av kommunkoncernernas arbete och användning av drivmedel Kommunorganisationernas egen användning av drivmedel kartläggs i egna fordon och bland köpta transporttjänster. 7.2 Ta fram metod och utreda möjligheten för enkel uppföljning av årsdata även efter projektets slut. Metoden tas fram i nära samverkan med respektive kommun så att metoden är både väl förankrad och realistisk. 7.3 Kupp-resultat Leva som vi lär Kommunernas arbete och nyckeltal jämförs årligen, med start år 2019. Goda exempel sprids som inspiration för andra. För att engagera och entusiasmera kommunerna i det fortsatta arbetet kommer deras position i förhållande till varandra och deras framsteg att lyftas fram genom mediabevakade event. De som ligger långt ner i jämförelsen får även konstruktiva förslag för att höja sig till nästa år.</p>

7.2 Innebär någon/några av aktiviteterna i projektet att projektet bekostar insatser som är riktade till enskilda företag?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

7.3 Finns aktiviteter av socialfondskaraktär?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

7.4 Genomförs aktiviteter i projektet utanför det programområde som denna ansökan gäller, men ska finansieras genom denna ansökan?

Nej

Om ja, vilken/vilka aktiviteter?

Om ja, ange budgeterad kostnad

8. Indikatorer

8.1 Ange investeringsprioritering

Stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn

8.2 Kvantifiera

projektets bidrag i

följande

aktivitetsindikatorer

Kommentarer till

indikatorerna

Antal organisationer som får stöd	15 organisationer	Femton är antalet kommuner som utgör huvudsaklig målgrupp för projektet och får riktat stöd. Projektet kommer dock stödja fler aktörer indirekt, genom att många av lösningarna för kommunerna kommer av samverkan mellan flera aktörer inom transportsektorn.
Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer	132 682 MWh	Se bilaga Kommentar till indikatorerna. Om 5% av oljan i transportsektorn i Västerbotten effektiviseras eller ersätts med förnybart motsvarar det 132 682 MWh olja.

8.3 Ange programspecifikt mål

Öka energieffektiviteten och användningen av förnybar energi inom offentlig sektor och bostadssektorn

9. Budget

Kostnadstyp	2018	2019	2020	2021	Totaler
Personal	3 775 000	3 694 000	3 388 000	1 050 840	11 907 840
- Projektledare 100% å 314kr/tim	540 000	540 000	540 000	180 000	
- Projektkonom 15% å 244kr/tim	63 000	63 000	63 000	0	
- Kommunikatör 50% å 244kr/tim	210 000	210 000	210 000	70 000	
- Klimatstrateger 4x100% å 300kr/tim	1 920 000	1 920 000	1 920 000	639 840	
- Personal BFR	490 000	490 000	490 000	117 000	
- Personal EKN	552 000	471 000	165 000	44 000	
Extern sakkunskap och externa tjänster	680 000	1 270 000	650 000	50 000	2 650 000
- Extern utvärderare/följeforskare	200 000	250 000	250 000	50 000	
- Arvode referensgrupp, varav 5 arvoderade personer x 4 möten/år	40 000	40 000	40 000	0	
- Grafik och design	60 000	0	0	0	
- Programmering odyl statistik- och planeringsverkyt get	200 000	800 000	200 000	0	
- Event resultatspridning, mötesarena	20 000	20 000	80 000	0	

- Jämställdhetsintegrering	160 000	160 000	80 000	0	
Resor och logi	276 150	294 150	291 150	20 000	881 450
- Biljetter och milersättning referens- och stygrupp	50 000	50 000	50 000	0	
- Biljetter och milersättning projektgrupp inkl. BFR och EKN	164 150	178 150	179 150	13 000	
- Hotell	62 000	66 000	62 000	7 000	
Investeringar materiel och externa lokaler	365 000	325 000	345 000	100 000	1 135 000
- Rollups och trycksaker	50 000	10 000	30 000	0	
- Extern lokalhyra workshops, samråd, konferens	315 000	315 000	315 000	100 000	
Investeringar i portföljbolag	0	0	0	0	0
Schablonkostnader	2 419 096	2 367 189	2 171 098	694 546	7 651 929
- Lönebiskostnader	1 611 170	1 576 599	1 445 998	462 583	
- Indirekta kostnader	807 926	790 590	725 100	231 963	
Enhetskostnad	0	0	0	0	0
Avgår projektintäkter (negativ kostnad)	0	0	0	0	0
Summa, faktiska kostnader	7 515 246	7 950 339	6 845 248	1 915 386	24 226 219
Offentligt bidrag i annat än pengar	100 000	100 000	100 000	0	300 000
Privat bidrag i annat än pengar	0	0	0	0	0
Summa, bidrag i annat än pengar	100 000	100 000	100 000	0	300 000
Summa, kostnader	7 615 246	8 050 339	6 945 248	1 915 386	24 526 219

Finansiär	Beskrivning	2018	2019	2020	2021	Totaler
	Offentlig kontantfinansiering	3 707 624	3 925 171	3 372 624	974 195	11 979 614
- Region Västerbotten	1.1-medel	1 429 200	1 513 391	1 299 556	377 013	
- Länsstyrelsen Västerbotten	1.1-medel	1 429 200	1 513 391	1 299 556	377 013	
- Trafikverket		709 981	751 085	646 685	184 068	

- BioFuel Region	Samverkanspart 5% av egen budget	41 450	43 849	37 754	10 746	
- Energikontor Norr	Samverkanspart 5% av egen budget	32 427	34 304	29 536	8 407	
- Bjurholms kommun	kommunernas medfinansiering utgår från folkmängd, storleken på medfinansiering har tidigare stämts av med Tillväxtverket och Region Västerbotten	2 169	2 294	1 975	562	
- Dorotea kommun		2 478	2 622	2 257	643	
- Sorsele kommun		2 478	2 622	2 257	643	
- Malå kommun		2 788	2 950	2 540	723	
- Åsele kommun		2 788	2 950	2 540	723	
- Norsjö kommun		3 717	3 933	3 386	964	
- Vindelns kommun		4 957	5 244	4 515	1 285	
- Storumans kommun		5 576	5 899	5 079	1 446	
- Vilhelmina kommun		6 196	6 554	5 643	1 606	
- Robertsfors kommun		6 196	6 554	5 643	1 606	
- Nordmalings kommun		6 506	6 882	5 926	1 687	
- Vännäs kommun		8 055	8 521	7 336	2 088	
- Lycksele kommun		11 462	12 126	10 440	2 972	
Privat kontantfinansiering		0	0	0	0	0
Summa, kontant medfinansiering		3 707 624	3 925 171	3 372 624	974 195	11 979 614
Offentligt bidrag i annat än pengar		100 000	100 000	100 000	0	300 000
- Skellefteå kommun	Skellefteå kommun har egen klimatstrategi i projektet och bidrar därför med tid och en något lägre summa än övriga kommuner relativt folkmängd	50 000	50 000	50 000	0	

- Umeå kommun	Umeå kommun har egen klimatstrategi i projektet och bidrar därför med tid och en något lägre summa än övriga kommuner relativt folkmängd	50 000	50 000	50 000	0	
Privat bidrag i annat än pengar		0	0	0	0	0
Summa, bidrag i annat än pengar		100 000	100 000	100 000	0	300 000
Summa, medfinansiering		3 807 624	4 025 171	3 472 624	974 195	12 279 614
Europeiska regionala utvecklingsfonden		3 807 622	4 025 168	3 472 624	941 191	12 246 605
Stödandel (EU-medel) av faktiska kostnader		50,67 %	50,63 %	50,73 %	49,14 %	50,55 %
Stödandel (EU-medel) av stödgrundande finansiering		50 %	50 %	50 %	49,14 %	49,93 %
Stödandel (EU-medel) av total finansiering		50 %	50 %	50 %	49,14 %	49,93 %
Andel annan offentlig finansiering (annan än EU-medel)		50 %	50 %	50 %	50,86 %	48,84 %
Andel privat finansiering		0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Total finansiering		7 615 246	8 050 339	6 945 248	1 915 386	24 526 219
Sökt belopp	12 246 605					

9.4 Förväntas projektet generera nettoinkomster efter projektavslut?

Nej

Om osäker, kommentera

9.5 Söker ni förskott på eventuellt beviljat stöd? Nej

Om ja, belopp

Om ja, motivering

9.6 Kommentarer till budget

10. Bilagor

Rad	Bilagans namn	Beskrivning/Kommentar
1	Avsiktsförklaring_Fossiltransporter_Dorotea.pdf	Avsiktsförklaring Dorotea
2	Avsiktsförklaring_Fossiltransporter_Skelleftea.pdf	Avsiktsförklaring Malå
3	Avsiktsförklaring_Fossiltransporter_Vannas.pdf	Avsiktsförklaring Robertsfors
4	Avsiktsförklaring_Fossilfritransporter_Asele.pdf	Avsiktsförklaring Skellefteå
5	Avsiktsförklaring_Fossilfritransporter_Bjurholm.pdf	Avsiktsförklaring Vännäs
6	Avsiktsförklaring_Fossiltransporter_Mala.pdf	Avsiktsförklaring Åsele
7	Avsiktsförklaring_Fossiltransporter_Robertsfors.pdf	Avsiktsförklaring Bjurholm
8	Avsiktsförklaring_Fossilfritransporter_Lycksele.pdf	Avsiktsförklaring Lycksele
9	Avsiktsförklaring_Fossilfritransporter_Nordmaling.pdf	Avsiktsförklaring Nordmaling
10	Avsiktsförklaring_Fossilfritransporter_Storuman.pdf	Avsiktsförklaring Storuman
11	Bilaga Kommentar till indikatorerna.docx	Bilaga kommentar till indikatorerna
12	Bilaga_Beskrivning statistik-o planeringsverktyg.docx	Bilaga Beskrivning statistik- och planeringsverktyg
13	FossilfriFordonsFlotta_forstudie_digital.pdf	Förstudie Fossilfri fordonsflotta norra Sverige
14	Förordnande att teckna myndigheten april 2016.pdf	Förordnande om att teckna myndigheten
15	Intyg Bankuppgifter - LstAC.pdf	Intyg Bankuppgifter
16	Intyg om deltagande i Referensgrupp-CLOSER.pdf	Referensgruppsdeltagande CLOSER
17	Intyg om deltagande i Referensgrupp-Jämställdhetsdirektören.pdf	Referensgruppsdeltagande Jämställdhetsdirektören LST
18	Intyg om deltagande i Referensgrupp-Lanstrafiken.pdf	Referensgruppsdeltagande Lanstrafiken Västerbotten
19	Intyg om deltagande i Referensgrupp-SverigesAkeriforetagNorr.pdf	Referensgruppsdeltagande Sveriges Åkeriföretag Norr
20	Intyg om deltagande i Referensgrupp-VTI.pdf	Referensgruppsdeltagande VTI
21	170824 Budget-Projekt-Fossilfria-transporter-i-norr.xlsx	Budget inkl samverkansparter se flikar
22	Operational Capacity - BioFuel Region .pdf	Kapacitetsbeskrivning samverkanspart BioFuel Region

Signatur

Saknas